

Stabiele HWBP planning

Advies TFDT aan Waterschap Scheldestromen

Mission Statement Taskforce Deltatechnologie

TFDT zorgt voor toegang tot de kennis en expertise van het bedrijfsleven met de focus op projecten. TFDT wil met haar inzet een bijdrage leveren aan het vertrouwen tussen opdrachtgever(s) en het bedrijfsleven en het beperken van de maatschappelijke kosten door in te zetten op een kosteneffectief aanbestedingstraject, beperking van overhead, waarde-creatie en ruimte voor innovatie en duurzaamheid.

Dit doet TFDT door in te zetten op een vroegtijdige marktbenadering waarbij de markt ruimte krijgt tot maximale doelrealisatie. De voorwaarde voor succes is een goede functionele uitvraag en expertise bij zowel opdrachtgever en opdrachtnemer. Dit betekent maatwerk per project.

Focus op concrete projecten is essentieel om de noodzakelijke veranderingen (sneller, beter en goedkoper) te bewerkstellingen. TFDT zal in samenwerking met overheidsopdrachtgevers per project een advies opstellen.

Instrumentarium TFDT

De TFDT adviseert vrijblijvend met betrekking tot:

- Programmering;
- Projectfasering;
- Contractvorm;
- Proces en inhoud van aanbestedingen;
- Marktbenadering;
- Bundelen of opknippen van projecten;
- Uitbesteding van werkzaamheden.

Hierbij zijn onze activiteiten beperkt tot de precompetitieve fase en vertegenwoordigen wij de GWW markt namens de brancheorganisaties. Onze adviezen zullen met de branches gedeeld worden en input zal eveneens vanuit de branches door ons worden opgehaald. Het “level playing field” tussen marktpartijen wordt daarbij geborgd.

Aanleiding tot dit advies

Door diverse oorzaken (waaronder PAS, PFAS en Coronamaatregelen) loopt de GWW sector in Nederland momenteel het risico dat aanbestedingen en projecten vertraagd worden. Deze situatie is voor zowel opdrachtnemers (continuïteit van werkvoorraad) als opdrachtgevers (een gezonde bouwketen) onwenselijk.

De Taskforce Deltatechnologie, als vertegenwoordiger van de brancheorganisaties NLingenieurs, de Vereniging van Waterbouwers en Bouwend Nederland in HWBP projecten, is in overleg met Rijkswaterstaat, het HWBP en de Waterschappen om gezamenlijk te voorkomen dat er vertragingen optreden in HWBP projecten. De werkgroep Scheldestromen van de TFDT heeft dit doel verwoord als:

Stabiele HWBP Planning

Hiermee wordt een realistische en betrouwbare planning voor de HWBP projecten van Waterschap Scheldestromen bedoeld. Zo verkrijgen de Markt en het HWBP inzicht en wordt de voorspelbaarheid van aankomende werken vergroot.

Planning advies

- 7 mei 2020: Kennismaking en informatie uitwisseling TFDT en Waterschap Scheldestromen
- 19 juni 2020: Eerste analyse planning HWBP en Waterschap Scheldestromen
- 22 juni 2020: Brainstormsessie TFDT en Waterschap Scheldestromen over inhoud en richting
- 3 september 2020: Conceptadvies en aanvullende vragen aan Waterschap Scheldestromen
- 6 november 2020: Bespreking conceptadvies in TFDT Basisteam
- 30 november 2020: Bespreking conceptadvies TFDT en Waterschap Scheldestromen
- 16 december 2020: Verstrekken definitieve advies aan Waterschap Scheldestromen en publicatie op website

Budgetontwikkelingen WS Scheldestromen

Eerste analyse

- Opvallend is de standaard indeling van 3 x 2 jaar per fase → Er lijkt beperkt te zijn gedifferentieerd op basis van inhoud.
- Er zijn bepaalde pieken aanwezig in de planning zoals in 2026/2027: 7 projecten tegelijkertijd in uitvoering.
- In 2023 is slechts één project niet-lopend.
- Er ontbreken “schokbrekers” in de planning om vertragingen op te vangen.
- Om de planning te halen wordt een risico voorzien om tijdig voldoende bemensing te organiseren.
- HWBP breed betreft het een drukke periode qua beschikkingen e.d.
- GWW breed betreft het een drukke periode qua aanbestedingen en grote projecten.
- Het zou nuttig zijn om vooraf een consequentie analyse (waterschapsbreed en op projectniveau) uit te voeren op de nieuwe omgevingswet 2021.

Enkele eerste bespreekpunten / adviezen

- Maak de planning liever stabiel dan dat projecten zo snel mogelijk worden uitgevoerd;
 - Maar pak projecten wel z.s.m. op door de opgave goed in kaart te brengen.
 - Leer van (eigen) projecten en onderzoeken van andere HWBP projecten aangaande samenwerking.
- Probeer maximaal 3 projecten tegelijkertijd in dezelfde fase te hebben;
 - Te veel projecten in dezelfde fase geeft veel druk op voorbereiding en conditioneringen.
- Niet temporiseren, maar egaliseren;
 - Koppel de realisatiefases trapsgewijs aan elkaar. Dit zal met een reële inschatting van de scope de grootste variabele zijn voor de totale projectduur.
- Bouw “schokbrekers” in in de planning.

Stabiele planning

Wat is een stabiele planning?

Het HWBP heeft een analyse gedaan waarom planningen niet stabiel (kunnen) zijn. Deze factsheets kunnen als basis dienen om te zien waar iets kan worden 'vastgezet' of waar 'demping' moet worden gecreëerd door slim met projecten en faseringen te schuiven.

Er wordt hierbij onderscheid gemaakt in 5 fasen:

Beoordeling → Nadere veiligheidsanalyse → Verkenning → Planuitwerking → Realisatie

TASKFORCE
DELTA TECHNOLOGIE

Beoordeling

De veiligheidsscope is op dit moment nog niet stabiel:

- De projecten van Waterschap Scheldestromen staan op de programmering o.b.v. de 3^e toetsronde;
- Er volgen hoge faalkansen uit de beoordelingen (zie advies ENW);
- Er lopen nog onderzoeken naar piping op getijdezand;
- De Hydraulische Randvoorwaarden zijn nog niet stabiel.

Dit maakt de haalbaarheid van de huidige planning van Waterschap Scheldestromen onzeker.

Nadere veiligheidsanalyse

- Dit betreft een nadere analyse om de veiligheidsopgave te laten voldoen aan de normen conform WBI 2017.
- De nadere veiligheidsanalyse is echter **niet** gelijk aan de versterkingsopgave. De versterkingsopgave betreft de omvang van de (technische) maatregelen.
 - Bijvoorbeeld Overslag: Het overslagdebiet kan op verschillende manieren opgevangen worden:
 - Een hogere dijk
 - Accepteren van meer debiet met daarbij behorende maatregelen
 - Een voorlandverbetering
 - Etc.
- Daarnaast speelt er nog de omgevingscope.

Een hulpmiddel om vroegtijdig tot beter inzicht in de versterkingsopgave te komen is de ingangstoets. De ingangstoets geeft daarnaast een nauwkeuriger beeld van de doorlooptijd waardoor de programmering leidt tot een stabiele en betrouwbare 'productie'.

Verkenning

- In de verkenningfase wordt een gedetailleerde ruimtelijke scope bepaald o.b.v. de nadere veiligheidsanalyse.
- Tevens worden de koppelkansen en doorlooptijden in kaart gebracht.
- In deze fase zijn veel wijzigingen mogelijk.
- Deze fase heeft een redelijk stabiele doorlooptijd.
- Afhankelijk van de grootte en complexiteit van een project heeft deze fase een doorlooptijd van ca. 1,5 á 2 jaar

Planuitwerking

Bij een gedragen Voorkeursalternatief:

- Heeft deze fase een beperkt risico voor wat betreft doorlooptijd.
- Heeft deze fase een beperkt risico voor wat betreft kosten.
- Biedt deze fase de mogelijkheid om de aanbesteding te starten als 2-fasencontract.

Deze fase eindigt bij een goedgekeurd Projectbesluit en de Beschikking van het HWBP.

Afhankelijk van de grootte en complexiteit van een project heeft deze fase een doorlooptijd van ca. 1,5 á 2 jaar.

De overgang naar de nieuwe Omgevingswet 2021 vormt een risico voor de planning.

Realisatie

- Deze fase kan worden aanbesteed als 2-fasencontract. Bij een 2-fasencontract zijn de planning en de investering bekend vanuit de Planuitwerkingsfase.
- Bij aanbesteding als E&C of RAW contract vindt de aanbesteding na de Planuitwerkingsfase plaats. Hierdoor kan een herbeschikking nodig zijn.
- De TFDT heeft eerder een “boeggolf” waargenomen voor wat betreft de Realisatiefase van HWBP projecten. De grote hoeveelheid HWBP projecten die gelijktijdig op de markt gebracht worden zal veel van de markt vragen. De decentrale planning in het HWBP (op Waterschapsniveau) maakt het moeilijk om de planning integraal af te stemmen.
- Afstemming in de regio qua grote infrastructurele projecten zou met name voor het MKB wenselijk zijn.
- De doorlooptijd van deze fase is erg afhankelijk van de scope. Daarmee is de planning zeer gevoelig voor betrouwbaarheid van de doorlooptijd van deze fase in de planning.

Vragen en antwoorden

1. Er lijkt beperkt gedifferentieerd te zijn naar concrete inhoud van de projecten. Wij zouden hier graag gedetailleerder naar kijken en zouden graag willen weten of jullie de volgende informatie (bijvoorbeeld uit de toetsrondes) voor handen hebben en zouden kunnen verstrekken:
 - Inhoudelijke informatie m.b.t. de projecten: Lengte van het dijktraject, relevante faalmechanismen, welk type werk (kunstwerken, grond, bebouwde of onbebouwde omgeving), geografische spreiding, m³s zand/klei, meters damwanden (tonnen staal);

De projecten die nu geprogrammeerd staan, zijn afkomstig uit de 3^e toetsronde (2010-2011, gebaseerd op norm 1:4.000). Die projecten moeten formeel nog beoordeeld worden o.b.v. de nieuwe systematiek/normering. De beschrijvingen op basis van de 3^e toetsronde zijn opgenomen in het projectenboek HWBP. Dit is de informatie die nu bekend is, maar wel op basis van de 3^e toetsronde, nog niet op basis van nieuwe normering. Kan dus zijn dat deze informatie niet (meer) actueel is. De informatie waar jullie specifiek om vragen (als voorbeeld noemen) is er op dit moment niet, dit zal volgen uit de nog op te starten verkenningsfases.

Vragen en antwoorden

- Welk belang hechten jullie bij de geografische spreiding in de tijd van de projecten over de eilanden? Bijvoorbeeld in relatie tot de inzet van lokale aannemers.

Vanuit de samenwerking met Rijkswaterstaat (binnen de POW) zal nog wel gekeken (moeten) worden naar eventuele samenloop/combineren van projecten, kan bijvoorbeeld ook gelden voor plannen van derden. Het bestuur hecht wel waarde aan het betrekken van lokale aannemers, vraag is wel of er (voldoende) geschikte lokale aannemers die als hoofdaannemer in aanmerking komen voor dit soort projecten. Eventueel ruimte zoeken in b.v. onderaanneming of combinaties? Hoe zien jullie dit zelf (als marktpartijen).

- Hoe houden jullie rekening met de dominante omgevingsrisico's? Bijvoorbeeld het trillingsvrij aanbrenge van damwanden nabij de kerncentrale.

Op dit moment wordt in de initiatiefase (bij de programmering) nog te weinig gekeken naar dit soort risico's. Vanaf de verkenningsfase is het risicomanagement onderdeel van de (project)matige aanpak van het IPM-team (o.a. manager projectbeheersing). Een omgevingsrisico is voor ons ook het natuurbelang irt vergunningen. Dit hangt ook samen met de vraag hiervoor. Ervaring is dat je ook wat spreiding van projecten moet hebben over het gehele werkgebied om te zorgen dat de verstoring van de natuur niet op één plek wordt geconcentreerd.

Vragen en antwoorden

- 2 In hoeverre is er bij de planning van Waterschap Scheldestromen rekening gehouden met de algehele HWBP planning? Is dit kortgesloten met het HWBP en andere Waterschappen? Dit i.v.m. het egaliseren van de zogenaamde “boeggolf” in HWBP projecten.

Elk jaar volgt er een ontwerpprogramma vanuit het HWBP en wordt in de alliantie (met de waterschappen) besproken en afgestemd. Dit is volgens het bestaande proces vanuit het HWBP (op 1 oktober a.s. programmeringsdag). Daarnaast vindt er periodiek overleg plaats met (vertegenwoordiging van) de programmadirectie en het waterschap.

- 3 Qua aanbestedingsduur heeft de TFDT veel kennis van tweefasen-contracten en een belangrijk lid van onze achterban daaromtrent is Paul van Dijk. Paul heeft veel bijgedragen aan de totstandkoming van het zogenaamde “repetierend model” welke bij Waterschap Rivierenland als leidraad bij tweefasencontracten is toegepast. Bij Hansweert heeft Waterschap Scheldestromen ook een tweefasencontract gekozen. Wij willen voorstellen om Paul van Dijk ook bij onze advisering te betrekken, met name op het gebied van tweefasencontracten. Hoe staan jullie hier tegenover?

Wij staan hierop zich positief tegenover, maar in dit stadium vinden wij dit nog wat aan de vroege kant. Eerst maar eens kijken naar de programmering en aan de hand daarvan kijken of inbreng van Paul van Dijk van toegevoegde waarde kan zijn. Mogelijk kan Paul meekijken/-doen in een stukje evaluatie vanuit project Hansweert, ook om te leren voor eventuele vervolgprojecten/-trajecten, niet alleen binnen ons waterschap maar ook richtingen andere waterschappen en het rijk.

Vragen en antwoorden

- 4 Ingenieursbureau BWZ voert momenteel voor twee cases een HWBP ingangstoets uit (één voor WDOD, één voor WRIJ). Heeft WS Scheldestromen interesse om gedurende dit proces ook cases aan te reiken?

WS heeft zeker interesse om hier aan mee te werken. Dit zou b.v. kunnen met enkele onderdelen vanuit S2 (Zuid-Beveland West, Westerschelde (tussenstuk Hansweert-Kerncentrale)).

Vragen en antwoorden conceptpr. 2022-2027

- Kanaal Zuid-Beveland is niet geprogrammeerd. Wat is hier over bekend?
 - Dit betreft keringen welke voorheen in beheer van RWS waren. Hierover lopen nog gesprekken voor wat betreft de kostenverdeling.
- De Sloehaven staat nog in de potloodprogrammering. Klopt het wel dat de verkenning in 2022 start?
 - Er wordt verwacht dat Sloehaven/buithaven Vlissingen nog naar achteren schuift in de planning ten opzichte van de potloodprogrammering. Dit heeft o.a. te maken met het afblazen van de Marinierskazerne. 2022 lijkt dan aan de vroege kant en wellicht wordt het 2023.

Verder valt op dat het twee grotere projecten zijn en een aantal kleine. Het programma loopt tot 2027, een korte boegolf dus die met name door Hansweert en Sloehaven worden gevormd.

- Sint Annaland mogelijk vertraagd tot 2023, maar dan wel als “fast lane” project.
- VOV4 wordt mogelijk integraal opgepakt met het HWBP. Nu valt dit nog onder RWS, mogelijk in de toekomst onder Waterschap Scheldestromen.
- De bemensing binnen Waterschap Scheldestromen is nog niet volledig. Een 2^e IPM team wordt momenteel opgetuigd.

Samenvatting van het advies van de TFDT

- Breng eerst de **versterkingsopgave** goed en breed in beeld.
 - Dit voorkomt scopefluctuaties als gevolg van de planning op basis van de derde toetsronde
 - Voeg een stukje visie en input vanuit de Markt toe, bijvoorbeeld met betrekking tot maakbaarheid.
 - Voeg omgevingsfactoren toe aan de Veiligheidsopgave. Dit is in lijn met de Ingangstoets.
 - Via de HWBP begeleider kan een ingangstoets in werking worden gezet.

<https://www.hoogwaterbeschermingsprogramma.nl/documenten/factsheets/2020/06/30/factsheet-ingangstoets>

- Pas na de totale beoordeling (gepland 2023) is de versterkingsopgave duidelijk. Geef aan in de Projectorganisatie Waterveiligheid (POW) van welke projecten in de regio de planning afhankelijk is en welke raakvlakken daarin zitten. Dit geeft de HWBP community inzicht in de achterliggende redenen voor de planning.
- Evalueer op korte termijn de aanbesteding van Hansweert. Dit bevordert het kortcyclisch leren en kan worden gedaan in samenwerking met de TFDT. Dit dient dan te gebeuren op een wijze die de huidige uitvoering niet in de weg staat, dus beperkt tot de aanbesteding. Voorbeeldvragen zijn: hoe is doorlooptijd ervaren? / hoe zijn de EMVI criteria ervaren?

Aanvullend advies van de TFDT

Waterschap Scheldestromen heeft aangegeven meerwaarde te zien in het nadrukkelijk betrekken van het MKB bij de HWBP projecten. Waterschap Scheldestromen kan sturen in EMVI criteria op het betrekken van het MKB bij de HWBP projecten:

- Meerwaarde toekennen aan de doorwerking van de marktvisie bij onderaanneming.
- Meerwaarde toekennen voor minder lange transportafstanden/mobilisatie.
- Door simpel werk simpel te houden en dit niet te mixen met complexe opgaven kan het MKB dit ook zelfstandig oppakken.

TFDT werkgroep Scheldestromen

Rik Beekx
Basisteam TFDT

Iris Verboven
Expert poule TFDT

Martin Schepers
Expert poule TFDT

TASKFORCE
DELTATECHNOLOGIE

info@taskforcedeltatechnologie.nl

www.taskforcedeltatechnologie.nl

